

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Hvilstedgaard, Borup, matrikel 2

Præstø amt, Fakse herred, Sønder Dalby sogn - kildeafskrift doneret af Arne Hansen, Hadsund

Ifølge matriklen i 1664 hørte gården under Jomfruens Egede, fæsteren var Peder Nielsen, gårdens hartkorn angives til 9 td 5 sk 1 fj. Ifølge Matriklen i 1680 hørte gården under Ryttergodset, fæsteren var Laurids

Pedersen tilforn Peder Nielsen, gårdens hartkorn var angivet til 6 – 1 – 1 – 0.

Fæstere og ejere på gården

Peder Nielsen til 1664

Laurids Pedersen 1664 til efter 1677

Ole Hansen før 1681 til 1697

Knud Jeppesen 1698 til 1742

Lars Siersen 1742 til 1751

Anders Hansen 1751 til 1756

Niels Nielsen 1756 til 1771

Lars Nielsen 1771 til 1802

Ole Nielsen 1802 til 1830

Peder Larsen 1830 til 1841

Rasmus Jørgensen 1841 til 1885

Peder Rasmussen 1885 til 1901

Niels Rasmussen 1901 til 1930

Otto Rasmussen 1930 til

Peder Nielsen

Fæster til 1664

Peder Nielsen fremgår af matriklen i 1664 og i 1680 som fæster før Laurids Pedersen, han fremgår ikke af kirkebogen, men han er far til Laurids Pedersen, hvilket fremgår af kirkebogen i 1672, hvor Margrethe salige Peder Nielsens efterleverske, Niels Pedersen ud i Babberup og Laurids Pedersen i Borups moder døde 82 år gammel. Peder fremgår ikke af skattelisten i 1660, men han fremgår i 1663.

Laurids Pedersen

Fæster 1664

Laurids var gift med Birgitte. Laurids og Birgitte fik børnene Oluf i 1664, Bodil i 1669, Peder i 1672 og Anders i 1673. Birgitte døde i 1675 40 år gammel. De nævnes jævnligt som fadder i perioden 1664 til 1673, i 1677 døde datteren Bodil, herefter fremgår Laurids ikke af kirkebogen.

Ole Hansen

Fæster 1682 til 1697

Hvem Ole Hansen var er uvist, han nævnes første gang som fadder i 1682 og frem til 1691. I 1685 får han en datter Karen og i 1690 sønnen Jens. Datteren døde i 1692. I 1686 nævnes han med hustru, 3 heste, 3 køer, 3 får og 1 svin. Han fremgår ligeledes af skattelisten i 1690, 1692 og 1697.

Knud Jeppesen

Født 1674 død 1742

Fæster før 1698 til 1742

Knud omtales både som Jeppesen og Ibsen, han var søn af Jep Hansen på matrikel 1 i Borup. Knud var gift med Karen Olsdatter. Han fremgår af skattelisten i 1699. Knud og Karen fik sønnen Jep i 1699, Johanne i 1704, Mette i 1709 og Christen i 1714. Karen døde i 1719, 42 år gammel. Samme år giftede Knud sig med Mette Christensdatter, datter af Christen Muremester i Borup. Knud døde i 1742.

Lars Siersen

Født 1714 død 1755

Fæster 1742 til 1751

Lars var søn af Seier Nielsen på matrikel 7 i Borup. Lars blev gift i 1743 med Mette Hansdatter, datter af Hans Henriksen på matrikel 6 i Borup. Lars og Mette fik følgende børn: Bodil i 1744, Jens i 1747 og Birthe i 1749. Lars fremgår af jordebogen i 1750. I 1751 flyttede de til Høsten, hvor de samme år fik sønnen Hans.

Anders Hansen

Fæster 1751 til 1756

Anders er kun fæster i en kort periode, det er ikke umiddelbart til at afgøre, hvor han kom fra. Han fremgår af kirkebogen fra 1751, hvor han får et barn døbt, i 1753 får han datteren Maren og i 1754 sønnen Hans. Han nævnes sidste gang i 1755 som fadder.

Niels Nielsen

Født 1724 død 1771

Fæster 1756 til 1771

Niels blev gift i 1756 med Maren Nielsdatter, han benævnes da kun som ungarl fra Borup, forlover var Peder Nielsen i Høsten Torp og Lars Olufsen i Babberup, hvor Maren tjente, Maren var datter af Niels Bentsen i Babberup. Niels og Maren fik børnene: Niels i 1757, Christopher i 1760, Lars i 1762, Ane i 1765, Anne i 1766, Ole i 1769 og Niels i 1771.

Kilde: OE-1771

Mandens navn: Niels Nielsen Mandens erhverv: Fæstebonde

Mandens alder: 48 Mandens civilstand: Gift

Mandens nr. ægteskab: 1 Mand død (ja/nej): Nej

Hustru død (ja(nej)): Nej Hustrus alder: 36

Hustrus civilstand: Gift Hustrus nr. ægteskab: 1

Sogn: Sønder Dalby Herred: Fakse

Amt: Præstø Stednavn: 3

Niels døde i 1771, hvorefter Maren giftede sig med efterfølgeren.

Lars Nielsen

Født 1741 død 1818

Fæster 1771 til 1802

Lars var søn af Niels Andersen i Drustrup.

Præstø, Fakse, Sønder Dalby, Borup Bye, , , FT-1787, C4349

Navn: Alder: Civilstand: Stilling i husstanden: Erhverv: Fødested:

Lars Nielsen 46 Gift Hosbonde Bonde og Gaardmand

Maren Nielsdatter 53 Gift Madmoder

Lars Nielsen 25 Ugift Børn af hendes 1ste Ægteskab

Ole Nielsen 19 Ugift Børn af hendes 1ste Ægteskab

Karen Larsdatter 15 Ugift Børn af hendes 2det Ægteskab
Mette Larsdatter 13 Ugift Børn af hendes 2det Ægteskab
Morten 8 Ugift et uægte opfostr: Barn
Kristofer Nielsen 32 Gift Konens Søn Inderste
Lisbeth Ingvorsdatter 24 Gift Hans Kone
Karen Kristofersdatter 3 Ugift Deres Datter

I 1790 brændte gården, den blev genopført på samme sted. I 1793 var der syn af gården, nedenstående fra Majvang: I 1793 har alle Borups gårde lige hartkorn. I dette år lod Bregentved foretage en beskrivelse over godsets gårde. Her fremsættes den fulde beskrivelse for Hvilstedgård, der dengang havde no. 1 i jordebogen. Punkterne a, b, c, d og er ens for alle gårdene.

No. 1: Gårdmand Lars Nielsen - efter fæstebr. af 7. decbr. 1777 uden indfæstning - hartkorn ager og eng 6 td. 7 skp. 1 fj 2 4/7 alb.

- a. sås årligt rug, hvede 6 til 7 td., byg 4 td., havre 8 til 9, bælgkorn 1 td. i de kobler som bruges.
  - b. avler 18 til 20 læs hø årligt i Hestehaven, 3 læs i Enghaven, i vænget 2 læs og resten i de 2de marker ved åen.
  - c. græsser på fælledeerne: 10 høveder - overdrevet: 10 høveder.
  - d. har jorderne udskiftet i fællig med de andre gårdbeboere i byen, og inddelt udi 9 sædekobler hver til 3 1/2 a 4 td. land, 1 heste, 1 enghave og 1 vænge ved byen. Af koblerne brakkes 1, 2 besås med vintersæd, 2 med havre, 1 med byg, 3 græsses. Hidtil har kløversæd ikke været brugt i hestehaven og vænget sås undertiden noget med havre, tøjres noget og resten til eng-slet og gærdselshugst - og foruden de benævnte steder, har byen en overdrevsdel på det såkaldte brændte overdrev, som bruges til græsning, men er byen over 12 mil fraliggende, regner 6 fold i gode år af hård sæd, alene en oven grøft med tysk pil, men ellers ingen levende gærder.
  - e. Bygningerne: stuehuset 10 fag, nordre længe 12 fag, øste længe 9 fag, søndre længe 12 fag (alle nye og opbygget for 3 år siden i steden for de andre afbrændte bygninger).
  - f. Besætning: 1 brun hest 12 år, 1 sort do. 9 år, 1 ditto 6 år, 1 sort snuppet hoppe 9 år, 1 sort hoppe 4 år, 1 ditto horsplag 3 år, 1 ditto hest 3 år, 1 grå hoppe 16 år, 2 sorte fjorplage.
  - g. Kreaturer: 4 køer, 1 kvie 2 år, 2 studlinger a 2 år, 1 sommerkalv, 12 får, 6 svin, 4 grise, 4 gæs.
  - h. Køer og pløjerredskaber: 1 beslagen vogn med færreds haug r, 1 ditto med fielle, 1 gl. ditto, 1 plov med behør, 2 jernharver, 2 slæder, (NB fattes tromle fra den forrige brændte), 1 pr. læder og 3 pr. hampe seler.
  - i. Indboet mådelig og endnu siden ildebranden kun fået anskaffet det højst nødvendige - ingen væv.
  - k. Havepladser 5 til 6 skpr. land, deri nogle gamleauler (æbletræer) og en god del kirsebærtræer, og bruger et stk. deraf til køkkenland etc.
  - l. Afgift: Efter erections jordebogen vare der før ulige hartkorn og da svarede de i landgilde byg 37 td. 3 skp. havre, 17 td. 4 skp., lam 6 stk., gæs 6 stk., høns 6 pr., men er af sal. hr. greven nedsat og forandret til for enhver af dem, som for nærværende beboer, landgilde: penge 2 rd. 4 mk. 4 4/7 skp. 6/7 gås og 6/7pr. høns, som betales med penge 3 rd. og landgilde således modereret fordi de forretter fuld hoveri til Bregentved og for nogen til Holtehuset udlagt jord.
  - m. Restance ingen. n. Børnepenge ingen. o. Stræbsom, 60 år, 2 døtre, den ældste 21 år, 4 stiftønner, hvoraf de 2 er gårdmænd, den yngste hjemme. - Ingen tørvemose.
- Lars og Maren fik børnene: Anna og Karen i 1772 og Mette i 1775.

Præstø, Fakse, Sønder Dalby, , Borup by, 5, FT-1801, B6409
Navn: Alder: Civilstand: Stilling i husstanden: Erhverv: Fødested:
Lars Nielsen 61 Gift husbonde bonde og gårdbeboer
Maren Nielsdatter 66 Gift hans kone
Mette Larsdatter 23 Ugift deres barn

Ole Nielsen 34 Ugift konens barn
Jens Pedersen 17 Ugift tjenestefolk
Karen Kristoffersdatter 16 Ugift tjenestefolk

Den 25. okt. 1801 blev stedsønnen Ole Nielsen gift i Sønder Dalby med Kathrine Jacobsdatter, datter af gaardmand Jacob Nielsen i Rohde, i den forbindelse overtager Ole fæstet, hvilket fremgår af kirkebogen i 1802, hvor han som forlover underskriver sig gaardmand i Borup. Lars døde i 1818 og Maren i 1816.

Ole Nielsen

Født 1769 død 1830

Fæster 1802 til 1830

Ole og Kathrine fik følgende børn: Niels i 1803, Karen i 1806, Dorthe i 1810 og Ane i 1813. Datteren Karen blev i 1829 gift med Peder Larsen søn af gårdmand Lars Pedersen i Høsten, der overtog fæstet, da Ole døde. Ole døde i 1830.

Peder Larsen

Født 1807 død 1841

Fæster 1830 til 1841

Præstø, Fakse, Sønder Dalby, Borup, En gaard, 23, FT-1834, B4647

Navn: Alder: Civilstand: Stilling i husstanden: Erhverv: Fødested:

Peder Larsen 29 Gift Gaardmand

Karen Olsdatter 29 Gift Hans kone

Maren Cathrine Pedersdatter 4 Ugift Deres barn

Ole Pedersen 1 Ugift Deres barn

Dorthe Olsdatter 25 Ugift Tienestepige

Inger Marie Hansdatter 13 Ugift Tienestepige

Peder Christensen 13 Ugift Plejebarn

Præstø, Fakse, Sønder Dalby, Borup, En gaard, 20, FT-1840, B4830

Navn: Alder: Civilstand: Stilling i husstanden: Erhverv: Fødested:

Peder Larsen 35 Gift Gaardbruger, lever af sin jordlod

Karen Olsdatter 35 Gift Hans kone

Maren Cathrine Pedersdatter 10 Ugift Deres barn

Ole Pedersen 7 Ugift Deres barn

Hans Pedersen 3 Ugift Deres barn

Jens Jacobsen 26 Ugift Tjenestekarl

Matrikel 2 i Borup Side 5 af 8

file:///D:/a32 matrikel 2.html 30-07-2010

Dorthe Olsdatter 37 Ugift Tjenestepige

Maren Cathrine Nielsdatter 17 Ugift Tjenestepige

Bendt Jørgensen 57 Enke(mand) Indsidder og daglejer

Inger Marie Bendtsdatter 24 Ugift Hans datter

Peder døde i 1841, hvorefter enken giftede sig med efterfølgeren.

Rasmus Jørgensen

Født 1808 død 1885

Fæster 1841 til 1885

Rasmus var søn af Jørgen Hansen på matrikel 5 i Dalby. Rasmus og Karen blev gift i Sønder Dalby den 18. september 1841, som forlover gårdmand Lars Pedersen i Dalby og hendes tidligere svigerfar Lars Pedersen i Høsten.

Præstø, Fakse, Sønder Dalby, Dalbyborup, , 21, en Gaard, FT-1845, C3032

Navn: Alder: Civilstand: Stilling i husstanden: Erhverv: Fødested:

Rasmus Jørgensen 37 Gift Gaardmand Her i Sognet

Karen Olsdatter 38 Gift hans Kone Her i Sognet

Ole Pedersen 12 deres Børn Her i Sognet

Hans Pedersen 8 deres Børn Her i Sognet

Jens Pedersen 5 deres Børn Her i Sognet

Peder Jørgen Rasmussen 1 deres Børn Her i Sognet

Jørgen Hansen 20 Ugift Tjenestefolk Her i Sognet

Dorthea Olsdatter 34 Ugift Tjenestefolk Her i Sognet

Peder Jensen 27 Gift Inderste og Dagleier Her i Sognet

Karen Hansdatter 33 Gift hans Kone Her i Sognet

Ellen Sophie Pedersdatter 2 deres Barn Her i Sognet

Ane Nielsdatter 64 Enke Almissemlem Hasle sogn Sorø Amt

I 1866 blev sønnen Peder gift med Marie Katrine Andersdatter, datter af gårdmand Anders Nielsen i Rohde, hvorefter han blev gårdbestyrer for faderen.

Præstø, Fakse, Sønder Dalby, Borup By, en Gaard, 209, FT-1880, C7080

Navn: Alder: Civilstand: Stilling i husstanden: Erhverv: Fødested:

Rasmus Jørgensen 71 Enkemand Husfader, Gaardejer Dalby Sogn Præstø Amt

Peder Rasmussen 35 Gift Gaardbestyrer Dalby Sogn Præstø Amt

Maren Katrine Andersen 32 Gift hans Kone Dalby Sogn Præstø Amt

Jens Peder Rasmussen 12 Ugift Barn Dalby Sogn Præstø Amt

Niels Rasmussen 10 Ugift Barn Dalby Sogn Præstø Amt

Anders Rasmussen 1 Ugift Barn Dalby Sogn Præstø Amt

Maren Kirstine Rasmussen 7 Ugift Barn Dalby Sogn Præstø Amt

Karen Marie Rasmussen 5 Ugift Barn Dalby Sogn Præstø Amt

Kristian Olsen 22 Ugift Tjenestefolk Dalby Sogn Præstø Amt

Jens Peder Hansen 18 Ugift Tjenestefolk Dalby Sogn Præstø Amt

Ane Sofie Pedersen - Ugift Tjenestefolk Dalby Sogn Præstø Amt

Ane Katrine Nielsen - Ugift Tjenestefolk Dalby Sogn Præstø Amt

Rasmus døde i 1885, aftægtsgårdmand i Borup.

Peder Rasmussen

Født 1845 død

Fæster 1885 til 1901

Præstø, Fakse, Sønder Dalby, Borup By, Gaard, 4-2, FT-1890, C7083
Navn: Alder: Civilstand: Stilling i husstanden: Erhverv: Fødested:
Peder Rasmussen 45 Gift Husfader Gaardejer Dalby Sogn, Præstø Amt
Maren Katrine Andersen 42 Gift Husmoder Landbrug Dalby Sogn, Præstø Amt
Jens Peder Rasmussen 22 Ugift Barn Agerbrug Dalby Sogn, Præstø Amt
Niels Rasmussen 20 Ugift Barn Agerbrug Dalby Sogn, Præstø Amt
Hans Christiansen 16 Ugift Tjenestetyende Agerbrug Dalby Sogn, Præstø Amt
Anders Rasmussen 11 Ugift Barn Agerbrug Dalby Sogn, Præstø Amt
Mine Kirstine Jørgensen 16 Ugift Tjenestetyende Landbrug Dalby Sogn, Præstø Amt
Karen Marie Rasmussen 15 Ugift Barn Landbrug Dalby Sogn, Præstø Amt
Karen Sofie Nielsen 64 Enke Aftægtskone Landbrug Dalby Sogn, Præstø Amt

Ifølge Majvang havde Peder gården indtil 1901, hvor sønnen Niels overtog.

Niels Rasmussen

Født 1869
Gårdejer 1901 til 1930
Præstø, Fakse, Sønder Dalby, Borup, 2a, 269, FT-1916, C4896
Navn: Alder: Civilstand: Stilling i husstanden: Erhverv: Fødested:
Niels Rasmussen 10/11 1869 Gift Husfader Gaardmand
Emilie Rasmussen 7/7 1870 Gift Husmoder Husgærning
Otto Jørgen Stig Rasmussen 21/12 1902 Ugift Barn
Kathrine Rasmussen 28/2 1847 - Slægtning
Ludvig Nielsen 28/2 1886 Ugift Tjenestetyende Landbrug
Aage Jensen 13/12 1899 Ugift Tjenestetyende Landbrug
Sofie Larsen 23/4 1900 Ugift Tjenestetyende Husgærning

Præstø, Fakse, Sønder Dalby, Borup, 2a, 7g, 169, FT-1921, C4897
Navn: Alder: Civilstand: Stilling i husstanden: Erhverv: Fødested:
Niels Rasmussen 10/11 1869 Gift Husfader Landbrug Dalby, Præstø
Emilie Rasmussen 7/7 1870 Gift Husmoder Vollerslev, Præstø
Thrine [Katrine] Rasmussen 28/2 1847 Enke Slægtning Dalby, Præstø
Anna Nielsen 27/1 1901 Ugift Tyende Dalby, Præstø
Sigrid Caspersen 18/11 1904 Ugift Tyende Dalby, Præstø
Hans Sørensen 11/7 1902 Ugift Tyende Kongsted, Præstø
Ejner Pedersen 4/9 1902 Ugift Tyende Dalby, Præstø
Vilhelm Pedersen 26/4 1907 Ugift Tyende Dalby, Præstø

Ifølge Majvang havde Niels gården til 1930, hvor den blev overtaget af sønnen Otto.

Otto Rasmussen

Født 1902
Gårdejer 1930

Ifølge oplysninger fra sognerådet i Sønder Dalby fra marts 1944 var gården på dette tidspunkt på 35,0 ha, med en hartkorn på 6. 2. 2. 3/4 og en ejendomskyld på 60.000 kr.